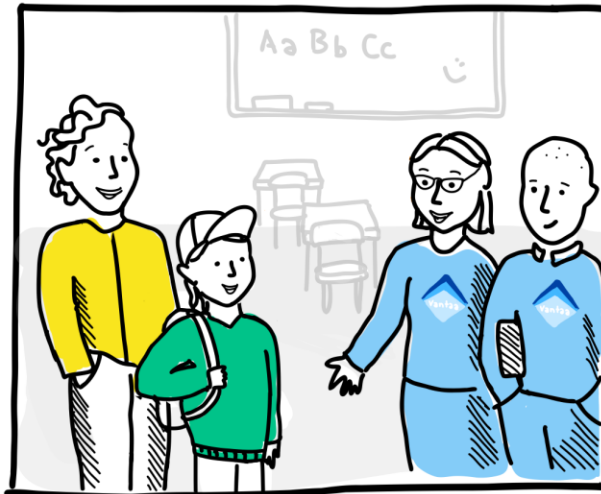
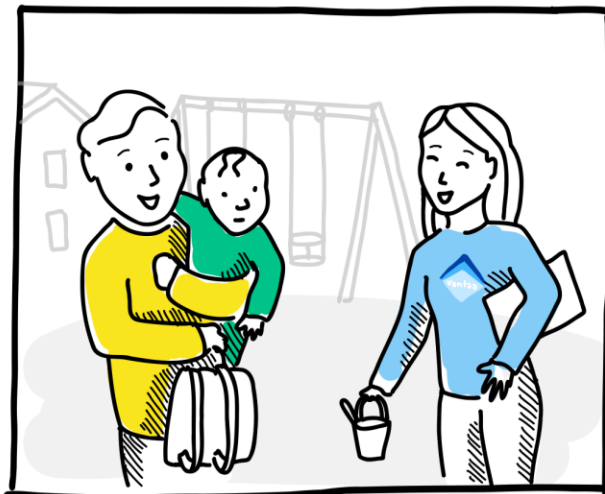

KODIN JA OPPIMISEN YHTEISTYÖMALLI (varhaiskasvatus, perusopetus ja toinen aste) Vantaan kaupunki

**Vantaa
Vanda**

**Päiväkotia/koulua
/oppilaitosta**

184

**Joissa
lapsia/nuoria**

45 000

Heillä huoltajia

68 000

**..joista 10 ruotsinkielistä
yksikköä, 980 ruotsinkielistä
lasta/nuorta ja 1 000
ruotsinkielistä huoltajaa**

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on toimia yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä.
(Varhaiskasvatuslaki 2018; 1 luku 3§)

Perusopetuslain mukaan opetuksessa tulee olla yhteistyössä kotien kanssa. Yhteistyöllä tuetaan kasvatuksen ja opetuksen järjestämistä siten, että jokainen oppilas saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista opetusta, ohjausta ja tukea. Yhteistyö edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä. Huoltajien osallisuus sekä mahdollisuus olla mukana koulutyössä ja sen kehittämisessä on keskeinen osa koulun toimintakulttuuria. Kodin ja koulun kasvatusyhteistyö lisää oppilaan, luokan ja koko kouluyhteisön hyvinvointia ja turvallisuutta.
(Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014, s. 35)

Nuorille tarkoitettuun lukiokoulutuksen oppimäärään kuuluvia opintoja järjestettäessä koulutuksen järjestäjän tulee olla yhteistyössä opiskelijoiden huoltajien kanssa. Huoltajille on annettava riittävän usein tietoa opiskelijan työskentelystä ja opintojen edistymisestä. Koulutuksen järjestäjän tulee määräjain selvittää opiskelijoiden huoltajien näkemyksiä oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän toiminnasta.
(Lukiolaki luku 5, 31§)

Koulutusta järjestettäessä tulee olla yhteistyössä alle 18-vuotiaiden opiskelijoiden huoltajien kanssa.
(Laki ammatillisesta koulutuksesta luku 13, 124 §)

Yhteistyön tavoitteet Vantaalla

Yhteistyön tavoitteena on

- edistää lapsen/nuoren kasvua, hyvinvointia ja oppimista
- tukea yhteisöllisyyttä sekä ehkäistä kiusaamista
- kannustaa vanhempia ja kaupungin työntekijöitä vuorovaikutukseen

Yhteistyössä korostetaan hyvän huomaamista lapsessa/nuoressa. Palautetta yhteistyön toimivuudesta kerätään palvelualueiden kautta.

Yhteistyön pohjana ovat lakien lisäksi kaupungin ja toimialan linjaukset:

Kaupunkistrategian toimeenpanosuunnitelma Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla:

"Luomme arjessa toimivaa kumppanuutta perheiden kanssa" > "Strategiakaudella vahvistamme voimakkaasti oppijoiden ja heidän perheidensä mahdollisuuksia vaikuttaa omaan oppimiseensa sekä yhteisöllisyyden kehittymiseen. Vahvistamme osaltamme kaikkien vantaalaisten hyvinvointia tukemalla toimialan kaikessa työssä sosiaali- ja tunnetaitojen vahvistumista. " (Perusopetus: "Rakennamme yhteisöllistä hyvinvointia yhdessä huoltajien ja opiskeluhuollon kanssa")

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan osallisuussuunnitelman pitkän tähtäimen tavoite:

"Kasvatuskumppanuus: Kodin ja varhaiskasvatuksen, koulun ja oppilaitoksen yhteistyön pitkäaikainen ja tiivis kehittämistyö sekä huoltajien osallisuus pedagogiseen toimintaan."

Yhteistyön tavoitteet Vantaalla

Vantaan varhaiskasvatussuunnitelma (2022 luku 3.3.1):

"Meillä huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön perusta on selkeä ja toimiva viestintä, joka rakentuu molemminpuoliselle kunnioitukselle, avoimuudelle ja toisen osapuolen kuulemiselle. Toimivan yhteistyön luominen alkaa ensimmäisestä kohtaamisesta. Huolehdimme, että tieto saavuttaa lasten huoltajat ja perheiden osallisuus on mahdollista moninaisuudesta riippumatta. Huoltajatilaisuuksien kautta vahvistamme yhteistyötä, tiedotamme varhaiskasvatuksen toiminnasta ja käytännöistä sekä tarjoamme huoltajille mahdollisuuden osallistua varhaiskasvatuksen suunnitteluun ja arviointiin. Tilaisuuksilla tuemme myös huoltajien keskinäistä verkostoitumista ja yhteisöllisyyttä. Kehitämme yhteistyötä ja toimintaamme huoltajilta saadun palautteen ja asiakaskyselyiden perusteella. Tavoitteenamme on saada kuuluviin myös niiden huoltajaryhmien ääntä, joille esimerkiksi kyselyihin vastaaminen tai kirjallinen palautteen anto ei ole luontevaa."

(Ruotsiksi Vandas plan för småbarnspedagogik 2022 s. 38 luku 3)

Vantaan opetussuunnitelma (2016 luku 5.2.2):

"Koulun ja huoltajien välillä tehdään vuorovaikutuksellista yhteistyötä koko koulupolun ajan. Tärkeä osa yhteistyötä on viestiminen koulun asioista ja vuorovaikutus. Koulu tarjoaa huoltajille mahdollisuuksia osallistua luontevilla tavoilla oman lapsen asioiden käsittelyyn ja koulutyötä koskeviin asioihin sekä yhteiseen suunnitteluun. Koulu kutsuu aktiivisesti huoltajia mukaan yhteistyöhön. Kouluissa edistetään ja tuetaan tavoitteellista yhteistyötä koulun ja huoltajien kesken kunnassa kulloinkin voimassa olevien yhteistyömallien mukaisesti. Tavoitteellisen yhteistyön lisäksi tarvitaan myös matalan kynnyksen keskustelutilanteita. Onnistunut yhteistyö syntyy, kun huoltajat saavat osallistua keskusteluun. Tavoitteena on päästä aitoon koko kouluyhteisön väliseen vuorovaikutukseen ja dialogiin. Ihmisten ja perheiden moninaisuutta kunnioitetaan.

Koulut järjestävät tarvittaessa tulkkauksen vanhempainiltoihin tai opettajan ja huoltajan välisiin tapaamisiin, esimerkiksi arviointikeskusteluihin. Koulun tulee tiedottaa tulkin saamisen mahdollisuudesta sekä tiedustella tulkin tarvetta myös huoltajilta.

Vantaalaisiin kouluihin pyritään saamaan toimivia vanhempainyhdistyksiä. Mikäli sellainen on, voidaan yhdistykselle nimetä koulun henkilökunnasta yhdyshenkilö, jolla on mahdollisuus osallistua yhdistyksen kokouksiin.

Kodin ja koulun yhteistyöhön luodaan jatkuvuutta, jolloin uusia toimintatapoja ei tarvitse miettiä aina uudelleen, kun huoltajat vaihtuvat. Hyviä toimintamalleja jatketaan lukuvuoden vaihtuessa. Koulut voivat yhdistää voimavaransa tarvittaessa vanhempainiltojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Kouluissa toteutetaan Vantaalla laadittua toimintaohjetta kodin ja koulun yhteistyöhön." Lisää koulukohtaisissa opetussuunnitelmissa.

Yhteistyön tavoitteet Vantaalla

Vantaan suomenkielisten lukioden opetussuunnitelma (2019 luku 3.5):

"Kodin ja oppilaitoksen yhteistyön tavoitteena on monipuolistaa lukion toimintakulttuuria. Yhteistyön perustana on helppo lähestyttävyyys ja matalan kynnyksen yhteydenpito erilaisista opintoihin liittyvistä asioista. Tavoitteena on positiivinen vuorovaikutus kodin ja oppilaitoksen välillä oppimisen ja kasvun tukemiseksi. Yhteistyötä suunniteltaessa otetaan huomioon erilaiset kieli- ja kulttuuritaustat ja huolehditaan tiedon ja yhteistyömuotojen saavutettavuudesta. Yhteistyömuotoja ovat esimerkiksi huoltajien illat, yhteiset juhlat, yhteistyöpäivät ja vanhempainyhdistystoiminta. Lukion toimintaa tuodaan esille myös erilaisten virtuaalisten ratkaisujen avulla. Huoltajien ammatillista osaamista tuodaan sopivissa tilanteissa osaksi oppilaitoksen toimintaa."

(Ruotsiksi Läroplan för gymnasieutbildningen i Vanda 2021, luku 3)

Ruotsinkielisen perusopetuksen paikallinen opetussuunnitelma Vantaalla (2016, luku 5):

Turvallisen koulupäivän edellytyksenä on hyvä yhteistyö aikuisten välillä koulussa ja kotona. Kodilla ja koululla on yhteinen vastuu oppilaan koulunkäynnistä. Opiskelijan tulee suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä objektiivisesti. Koulun käyttäytymissäännöistä keskustellaan yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa, ja koulu seuraa, että sääntöjä noudatetaan. Kiusaamisen ehkäisysuunnitelma löytyy koulun hyvinvointikansioista. Kurinpito-ohjeet ja koulutuskeskustelut on kuvattu koulun toimintasuunnitelmassa. Oppilaiden turvallisuuden varmistamiseksi koulussa koulun aikuiset seuraavat aktiivisesti taukoja ja kaikkea muuta luokka-ajan ulkopuolella tapahtuvaa toimintaa.

Huoltajilla on ensisijainen vastuu lapsensa kasvatuksesta. Koulun on tuettava kodin koulutustehtävää antamalla huoltajille riittävästi tietoa oppilaan koulutuksesta ja kehityksestä. Tavoitteena on luoda avointa vuoropuhelua ja keskinäistä kunnioitusta. Vantaan ruotsinkielisissä kouluissa pyrimme toimiviin koti- ja kouluyhdistyksiin. Koti ja koulu luovat verkostoja vanhempien välille ja vahvistavat yhteisöä sekä tukevat koulun työtä.

(Grundläggande utbildningens lokala läroplan i Vanda 2016, luku 5)

Yhteistyö oppimisen polulla

Yhteistyötä huoltajien kanssa kaikissa vaiheissa:

- Arjen vuorovaikutus
- Vanhempaintilaisuudet
- Vanhempainyhdistystoiminta ja tapahtumat
- Osallistuminen ja vaikuttaminen
- Tuki

Yhteistyö siirtymissä:

Varhaiskasvatus

- Aloituskeskustelu ja tutustumiskäynti

Esiopetus

- Koulutulokkaiden vanhempaintilaisuudet
- Kolmikantakeskustelu

Alakoulu

- Iltapäiväkerhojen vanhempaintilaisuudet

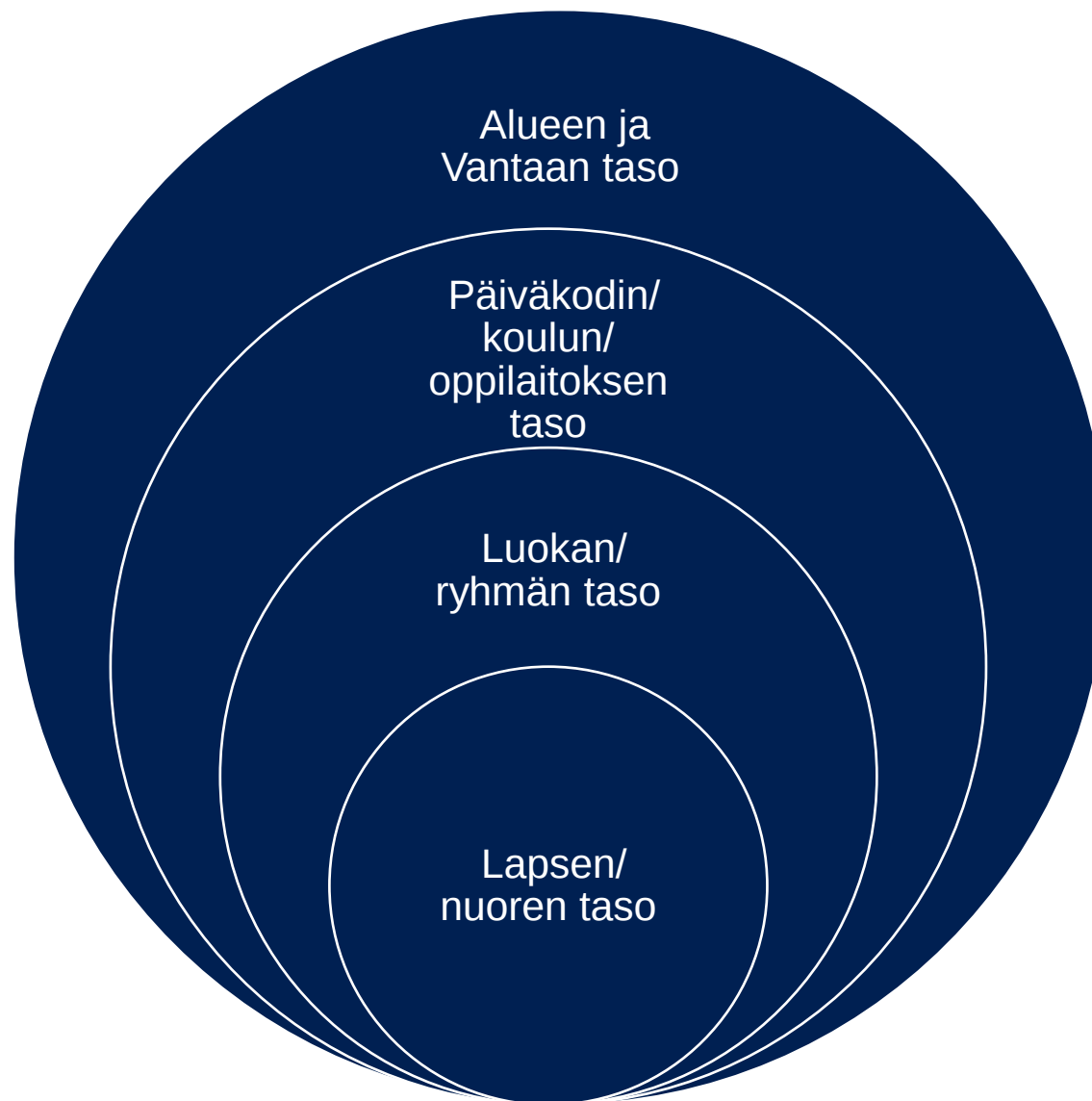
Yläkoulu

- 9. luokan vanhempaintilaisuus 2. asteelle siirtyville

Toinen aste

- Tilaisuus aloittavien opiskelijoiden huoltajille
- Nuori enemmän itse vastuussa

Yhteistyön tasot

Lapsen/nuoren taso

- Arjen yhteistyötä tehdään toisiamme arvostaen ja kunnioittaen.

Varhaiskasvatus:

- Teemme yhteistyötä lapsen huoltajien ja keskeisten lapsen kanssa toimivien tahojen kanssa, jotta voimme mahdollisimman kokonaisvaltaisesti toteuttaa lapsen hyvää varhaiskasvatusta.
- Varmistamme yhdessä lapsen huoltajien kanssa, että lapsen päivässä on riittävästi hyvinvointia tukevia asioita, kuten läheisyyttä, läsnäoloa, leikkiä ja liikuntaa.
- Kohtaamme lapsen huoltajat lämpimästi tuonti- ja hakutilanteissa sekä kerromme varhaiskasvatuspäivästä.

Perusopetus ja toinen aste:

- Käytämme vuorovaikutteiseen viestintään pääsääntöisesti sähköisiä järjestelmiä.
- Opettajat viestivät kodeille säännöllisesti oppilasta/opiskelijaa koskevista asioista, oppijan onnistumisista, edistymisestä sekä haasteista.
- Oppilaan tuen tarpeita tarkastellaan yhteistyössä kotien kanssa.
- Huoltajat ilmoittavat sähköisen järjestelmän kautta poissaoloista.
- Huoltajat ovat tarvittaessa yhteydessä koulun/oppilaitoksen henkilöstöön.
- Vanhemmat oppilaat ja opiskelijat ottavat itse sähköisen viestintäjärjestelmän käyttöönsä ja ovat vahvemmin mukana kodin ja koulun/oppilaitoksen välisessä viestinnässä sekä hyödyntävät sitä opiskeluissaan.
- Huoltajat osallistuvat perusopetuksessa kerran lukuvuodessa käytäviin arviointikeskusteluihin ja tarvittaessa oppimisen tuen suunnitteluun.
- Oppijalla on oikeus opiskeluhuollolliseen tukeen, jolloin yhteistyötä tehdään usein moniammatillisesti eri toimijoiden kanssa. Huoltajien osallistuminen sovitusti oman lapsensa mahdollisen monialaisen asiantuntijaryhmän toimintaan on tärkeää.

Luokan/ryhmän taso

- Lasten/nuorten hyvinvointia, oppimista ja osallisuutta tuetaan tiiviillä kodin ja päiväkodin/koulun/oppilaitoksen vuorovaikutteisella yhteistyöllä.
- Huoltajien kanssa tehdään yhteistyötä kiusaamiseen ehkäisyssä ja puuttumisessa sekä kerrotaan luokan/ryhmän toimintamallit kiusaamisen ehkäisyyn ja puuttumiseen ja mahdolliset turvallisemman tilan periaatteet.

Varhaiskasvatus:

- Tuemme lapsen uutta ryhmää ottamaan lapsen perheineen vastaan niin, että he kokisivat itsensä tervetulleiksi ja osaksi uutta yhteisöä.
- Tuemme lapsen positiivista ryhmään kuulumista ja kaverisuhteita yhdessä huoltajien kanssa. Näin rakennamme myös yhteisöllisyyttä ja ennaltaehkäisemme kiusaamista.
- Tiimi sopii yhteistyössä huoltajien kanssa, kuinka ryhmän tapahtumista viestitään. Sovitut viestintätavat kirjataan lapsiryhmän toimintasuunnitelmaan.

Perusopetus ja toinen aste:

- Opettajat viestivät kodeille säännöllisesti ja tarkoituksenmukaisesti luokan/ryhmän arjesta, ilmiöistä, oppimisen tavoitteista sekä käytössä olevista opetusmenetelmistä.
- Perusopetuksessa opettaja järjestää lukuvuosittain oppilaittensa huoltajille vanhempaintilaisuuden joko osana koko koulun tilaisuutta tai omana tilaisuutena. Erityisesti koulun aloituksessa, kouluasteelta toiselle siirtyessä tai opettajan vaihtuessa ryhmän vanhempien kohtaaminen on tärkeää.
- 2. asteella vanhempaintilaisuuksia järjestetään vuosittain.
- Perusopetuksessa huoltajia kannustetaan aktiiviseen toimintaan luokkavanhempana ja -toimikuntana.

Päiväkodin/koulun/ oppilaitoksen taso

- Päiväkodin/koulun/oppilaitoksen toimintamallit ja rakenteet lasten/nuorten oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseen viestitään selkeästi huoltajille.
- Huoltajille annetaan mahdollisuuksia vaikuttaa toiminnan kehittämiseen sekä korjaus- ja rakennusprosesseihin ja muissa muutoksissa.
- Huoltajille kerrotaan toimintamallit kiusaamiseen ehkäisyyn ja puuttumiseen sekä turvallisemman tilan periaatteet.

Varhaiskasvatus:

- Toimintayksiköt järjestävät huoltajatilaisuuksia syksyllä toimintakauden käynnistyttyä. Tämän lisäksi yksiköissä järjestetään tarpeen mukaan muita huoltajatilaisuuksia ja yhteisiä juhlia. Huoltajatilaisuuksien sisällöistä viestitään jälkikäteen myös niille huoltajille, jotka eivät ole päässeet paikalle.

Päiväkodin/koulun/ oppilaitoksen taso

Perusopetus ja toinen aste:

- Peruskoulut tekevät lukuvuosittain yhteistyössä vanhempainyhdistyksen tai vanhempainedustuksen kanssa suunnitelman kodin ja koulun yhteistyöstä. Suunnitelma kirjataan koulun toimintasuunnitelmaan ja sen toteutumista arvioidaan yhdessä lukuvuoden päätteeksi.
- Perusopetuksessa huoltajille järjestetään säännöllisesti vanhempaintilaisuuksia joko lähi- tai etätapaamisina. Tilaisuuksissa huomioidaan vanhempien ja oppijoiden osallisuus, dialogisuus sekä monikielisyys.
- 2. asteella järjestetään aloittavien opiskelijoiden huoltajille tilaisuus. Lisäksi järjestetään teemavanhempainiltoja tarpeen mukaan.
- Koulut ja oppilaitokset voivat järjestää lukuvuoden aikana erillisen kodin ja koulun yhteistyöpäivän tai muita tapahtumia. Vanhemmat osallistuvat päivän suunnitteluun.
- Vanhemmilla on mahdollisuus valita edustus koulun/oppilaitoksen sisäilmaryhmään, jos sellainen on perustettu.
- Vanhempainyhdistystoimintaa tuetaan. Vanhempainyhdistys voi antaa lausuntoja sekä tehdä aloitteita rehtorille.

Alueen ja Vantaan taso

- Viestitään selko- ja monikielisesti ajankohtaisista koulutukseen liittyvistä asioista ja osallistumismahdollisuuksista. Palveluverkon muutoksista järjestetään asukastilaisuus/kysely.
- Huoltajat vaikuttavat Vanvaren kautta: Kasvatuksen ja oppimisen johdon ja Vanvaren tapaamiset 2 kertaa vuodessa, Vanvaren edustus kutsutaan työryhmiin tarpeen/aiheen mukaan, lausuntojen antaminen.
- Huoltajat voivat vaikuttaa myös palautekanavan sekä luottamuselinten kautta ja tehdä aloitteita.
- Perusopetuksessa järjestetään alueellinen vanhempainilta vuosittain joko lähi- tai etätapaamisena. Toiveita illan aiheeksi kysytään huoltajilta. Tilaisuuksissa huomioidaan vanhempien ja oppijoiden osallisuus, dialogisuus sekä monikielisyys. Vastuujärjestäjä aluepäälliköt.

Yhteistyömallin toteutumista seurataan Kasvatuksen ja oppimisen johdon ja Vanvaren yhteisissä tapaamisissa.

Alueen ja Vantaan taso (ruotsinkielinen polku)

- Ruotsinkielisten palveluiden yksikön edustaja osallistuu aina Hem och skola -yhdistysten sekä vanhempainyhdistysten kokouksiin.
- Kaikki kaupungin Hem och skola -yhdistykset järjestävät yhteisiä tapaamisia läsnä tai etänä oppilaitosten edustajien kanssa vähintään kerran vuodessa ja tarpeen mukaan. Huoltajat ovat mukana päättämässä kokouksen teemasta. Tarvittaessa kokoukseen kutsutaan ruotsinkielisten palveluiden hallinnon edustajia.
- Vastaavia tapaamisia järjestävät myös ruotsinkielisten päiväkotien vanhempainyhdistykset vähintään kerran vuodessa. Näihin kokouksiin voi kutsua myös yksityisiä päivähoidon tarjoajia.
- Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen jaosto voi tarvittaessa käsitellä asioita, joita Hem och skola -yhdistykset ja ruotsinkielisten päiväkotien vanhempainyhdistykset ehdottavat käsiteltävän kaupunkitasolla.

Alueen ja Vantaan taso (ruotsinkielinen polku)

- Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielisen jaoston puheenjohtaja, ruotsinkielisten palveluiden johtaja ja Vantaan kaikkien Hem och skola -yhdistysten puheenjohtajat sekä kaikkien ruotsinkielisten päiväkotien vanhempainyhdistysten puheenjohtajat kokoontuvat vähintään kerran vuodessa. Tarvittaessa kokoukseen kutsutaan myös apulaiskaupunginjohtaja. Näissä tapaamisissa seurataan yhteistyömallin toteuttamista keskittyen kodin ja oppimisen yhteistyömallin ruotsinkieliseen osaan.
- Hem och skola -yhdistysten sekä ruotsinkielisten päiväkotien vanhempainyhdistysten edustajat kutsutaan tarvittaessa osallistumaan toimialan työryhmiin.
- Kaupunki lähettää ruotsiksi ja suomeksi helposti luettavaa tietoa koulutuksen ajankohtaisista asioista ja osallistumismahdollisuuksista. Lisäksi palveluverkoston muutoksista lähetetään kyselyitä ja asukastilaisuuksia järjestetään tarpeen mukaan.

Selko- ja monikielinen viestintä koulun nettisivuilla ja Wilmassa.

Huoltajat kokee, että lapsen arjesta ei saa tarpeeksi tietoa. Suuri ero päiväkodista.

Aihetoiveita vanhempainiltaan kysytään etukäteen vanhemmilta ja oppilailta/opiskelijoilta. Järjestetään myös omankielisiä vanhempainiltoja, tietoa koulun käytänteistä ja harrastuksista, opastusta Wilman käyttöön...

Yhteiset peli-illat, liikuntakisat, retket

Lastenhoito tai lapsille oma ohjelma vanhempainillan aikaan

Mitä enemmän vanhemmat ovat mukana koulun toiminnassa, sitä enemmän näkevät mitä siellä tapahtuu ja on mahdollisuus vaikuttaa.

Selkeä toimintamalli tarvitaan, miten lapsen tulee toimia, jos hän joutuu kiusaamisen kohteeksi tai miten voi auttaa/toimia, jos lapsi/nuori näkee kiusaamista.

Oppilasedustus välillä mukaan vanhempainyhdistyksen kokouksiin, vanhempainyhdistys esittäytyy myös oppilaskunnalle

Vanhemmat esittelemään ammattejaan, isovanhemmat kouluvaareiksi- ja mummoiksi

Jokaisen koulun nettisivuille myös yhteistä tietoa maahan muuttaneille

Toiminnallisuus luo yhteisöllisyyttä

Avoimet tapahtumat koululla, pääsee tutustumaan tiloihin ja toimintaa. Yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa (poliisi, seurakunta ym)

Monikieliset videot (Youtube):
[Koulunkäynti on kodin ja koulun välistä yhteistyötä](#)
[Neljä faktaa suomalaisesta peruskoulusta](#)

Mallin valmistelussa keväällä 2022 kerättiin huoltajien ja koulussa työskentelevien ajatuksia World cafe -keskustelutilaisuudessa. Lisäksi oppilas- ja opiskelijakunnille sekä Kasvatuksen ja oppimisen henkilöstölle suunnatuissa kyselyissä toivottiin ideoita kodin ja koulun yhteistyön kehittämiseen ja siihen osallistumiseen. Lainaukset keskustelusta ja kyselyvastauksista. Mallin luonnosta sai kommentoida OsallistuvaVantaa.fi kautta. Valmistelussa on huomioitu myös useampia huoltajakyselyiltä.